

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: E. Gerdes
Titel: Uit de duinen
Druk: 6
174 blz.

Gerdes heeft met zijn boeken, vooral als hij 't had over het lijden onze vaderen in den tijd der Spaansche vervolging, ons in onze jonge jaren lang geboeid. En hij zal 't onze jongelui nog wel doen. Ook al kunnen we op rijperen leeftijd het niet altijd goedkeuren, dat in elk boek iemand met een heel min karakter moet voorkomen, die als spion dienst doet. En al behandelen de schrijvers van dezen tijd liever andere onderwerpen. „Uit de Duinen" zal graag gelezen worden. De lezers van „In de Duinen" vinden er een bekend gezelschap, dat uit de duinen naar Hoorn geleid wordt. Ook voor hen echter, die „In de Duinen" niet lezen, is dit boek heel goed te genieten. Het is geschikt voor jongelui van 14 jaar en ouder.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekring : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1917

Auteur: E. Gerdes
Titel: Uit de duinen
Druk: 6
174 blz.

Ook bij de lezing van dit verhaal dachten we terug aan onze jongensjaren. Wat vonden we toen Gerdes' boeken mooi! En al bezien we ze nu met een ander oog dan toen, het doet wonderlijk aan, die oude bekenden nog eens te lezen. "Uit de Duinen" is zeker wel een der boeiendste verhalen van Gerdes. Het voert ons in de buurt van Haarlem in 1573. Rolf Harmsen en zijn zoon Wouter zijn de hoofdpersonen, doch ook anderen, zooals Pater Herwijn en de "Noortdorpsche Vos", spelen er een voorname rol in. Rolf Harmsen, van beroep glasschilder, maar door de prediking van Jan Arendsz tot de kennis der waarheid gekomen, is zóó vol vuur voor de "nieuwe leer", dat ook hij als prediker optreedt, maar door de handlangers van priester Herwijn gevangen genomen wordt. Hij wordt door zijn vrienden bevrijd en doet nu de gelofte, - wel wat onvoorzichtig - niet te zullen rusten vóór hij den priester bekend gemaakt heeft met de heilswaarheden van het Evangelie. Na enkele wederwaardigheden en uitreddingen uit de strikken, door den "Noortdorpschen Vos" hem gespannen, komt hij op het kasteel Westerwout. Bij een huiszoeking bij Jan Soeters, een vriend van Harmsen, wordt de priester gesnapt en opgesloten in den jachttoren van het kasteel. Hier heeft Harmsen gelegenheid zijn gelofte te volbrengen. Zijn gesprekken dragen rijke vrucht en de priester overtuigd van de waarheid der Heilige Schrift, maar eenigszins bevreesd voor vervolging, wijkt naar Duitschland. Wat den verhaaltrant betreft, deze is uit den aard der zaak "achter de mode". Toch weet de Schrijver in dit verhaal zijn lezers wel te boeien. Een enkele maal loopt het wat heel mooi.

Dit euvel is trouwens in vele van Gerdes' werken te vinden. De aandacht onze jongens zal er echter nog meer door gespannen worden. Het verhaal is verdeeld in 12 hoofdstukken met opschrift, gevolgd door een Besluit. De druk is uitstekend, de plaatjes zijn uitnemend geslaagd. Taal en stijl zijn goed. Het gebruik van de volledige verbuigingsvormen (mijnen, uwen, enz.) wijst ook op de vorige eeuw. Een enkele maal wordt "Heere" gebruikt, doch meestal "Heer". Gelijk dit bij al de werkjes van Gerdes, die van den Spaanschen tijd handelen, het geval is, komt ook in dit verhaal helder uit, met welk een geloofsmoed onze vaders bezielde waren in hun strijd tegen Spanje en Rome. Dat alleen door het geloof in den Heere Jezus geluk en vrede te verkrijgen zijn, daarvan gewaagt schier elke bladzijde. Ook de krachtige werking van het Woord des Heeren wordt ons doorlopend in dit verhaal getoond. Soms wel wat onnatuurlijk. Wouter Harmsen is voor een knaap zeer "vast gefundeerd". En Martijn, zijn vriend, wordt al heel vlug van zijn onverschilligheid genezen. Een en ander is ons echter geen beletsel, ook dit verhaal uit de Gerdes-serie hartelijk aan te prijzen.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1917

Auteur: E. Gerdes

Titel: Uit de duinen

Druk: 9

157 blz.

Geïll. Omslag 4 zwarte plaatjes. F 1.50 (Band 50 cent.) Ook bij lezing van dit verhaal dachten we terug aan onze jongensjaren. Wat vonden we toen Gerdes' boeken mooi! En al bezien we ze nu met een ander oog dan toen, het doet wonderlijk aan, die oude bekenden nog eens te lezen. "Uit de Duinen" is zeker wel een der pakkendste verhalen van Gerdes. Het brengt ons in de buurt van Haarlem in 1573. Rolf Harmsen en zijn zoon Wouter zijn de hoofdpersonen, doch ook anderen, zooals Pater Herwijn en de "Noorddorpsche Vos", spelen er een voorname rol in. Rolf Harmsen, van beroep glasschilder, door de prediking van Jan Arendsz tot de kennis der waarheid gekomen, is zóó vol vuur voor de "nieuwe leer", dat ook hij als prediker optreedt. Door de handlangers van priester Herwijn wordt hij gevangen genomen, maar later bevrijd, is hij het middel tot de bekeering van zijn vervolger. Wat den verhaaltrant betreft, deze is uit den aard der zaak "achter de mode". Toch weet de schrijver in dit verhaal zijn lezers wel te boeien. Een enkele maal loopt het wat heel mooi. Dit euvel is trouwens in vele van Gerdes' werken te vinden. De druk is uitstekend, de plaatjes zijn geslaagd. Gelijk dit bij al de werkjes van Gerdes, die van den Spaanschen tijd handelen, het geval is, komt ook in dit verhaal helder uit, met welk een geloofsmoed onze vaders bezielde waren in hun strijd tegen Spanje en Rome. Dat alleen door het geloof in den Heere Jezus geluk en vrede te verkrijgen zijn, daarvan gewaagt bijkans elke bladzijde. Ook de krachtige werking van Gods Woord wordt ons doorlopend in dit verhaal getoond. Wouter Harmsen is voor een knaap zeer "vast gefundeerd". En Martijn zijn vriend, wordt al heel vlug van zijn onverschilligheid genezen. Een en ander is ons echter geen beletsel, ook dit verhaal uit de Gerdes-serie aan te bevelen.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1927

Auteur: E. Gerdes

Titel: Uit de duinen

Druk: 9

157 blz.

Bijzonderheden: oorspronkelijk werk, geschikt voor jongens en meisjes van 12-18 jaar; omvang 174 bladz., prijs f0.75 ing., f 1.25 geb. Korte inhoud: Omdat de reis van Rolf en Wouter Harmsen naar Hoorn in "In de Duinen" niet nader uitgewerkt was, heeft de schrijver dat in dit boek gedaan. Op Klein-Ophem brengt de schrijver ons in aanraking met velen, die door de Spanjaarden gezocht, hier bij Jan Soeter veilig zijn. Rolf Harmsen wil echter zijn vijand, Priester Herwijn, het Evangelie verkondigen. Herwijn heeft zijn intrek genomen op een kasteel; de slotvrouwe, Van Westerhout, en haar kapelaan zijn de nieuwe leer toegedaan. Om Rolf te herkennen, wordt hij door vrienden opgelicht en verborgen op Westerhout. Priester Herwijn en de vos stellen, met behulp van den schout, een onderzoek in op Klein-Ophem, maar worden verrast door Geuzen. De priester komt terecht in den jachttoren, waar Harmsen hem opzoekt. Herwijn komt hier tot inkeer. Beoordeeling: Bijna alles, wat bij "In de Duinen" opgemerkt is, geldt ook hier. Wouter is, voor zijn leeftijd, een onnatuurlijke jongen. Maar dat is niet erg. In de meeste nieuwe boeken worden de jongens uitgeschilderd met al hun streken. Daarom is dit soort goed, om het evenwicht wat te bewaren. Aanbevolen. H. Riemersma.

J.Lens Bibliotheekgids voor Chr. School- en Jeugdbibliotheken, 1930

[Open Gids](#)
